

„Csikós Danica szobája” – házak és tárgyak a Palotavárosi Skanzenben
A Terembura Kulturális és Múzeumpedagógiai Egyesület foglalkozása
A Palotavárosi Skanzenhez

Korosztály: általános iskola alsó- és felső tagozatos diákjai

Ajánló: A Palotavárosban élő paraszti, iparos és kereskedő rétegek sajátos arculatot kölcsönöztek ennek a városrésznek. A Rác utca épületei is erről tanúskodnak. A foglalkozás már az utcán, mielőtt belépnénk a tájház udvarára, elkezdődik azzal, hogy megfigyeljük, hányféle lakóház típust tudunk elkülöníteni, melyek között az egyik, helyi fejlődési típust képviseli a tájház épülete. Egyúttal játékos formában megismerkedünk a magyar parasztság táji háztípusaival, az épületek anyagaival, szerkezeteivel.

A helyszín:

A középkori Székesfehérvár két külvárosi részéből összeépült Palotavárosban, a panel lakótelep felépítése előtti falusias környezet emlékét őrzi a rác utcai skanzen. A Rác utca - mint neve is mutatja - a városban a 16. századtól megtelepülő szerbek fő utcája volt. Szintén az utcában álló műemlék templomuk látogatható.

A FOGLALKOZÁS:

A Palotavárosban élő paraszti, iparos és kereskedő rétegek sajátos arculatot kölcsönöztek ennek a városrésznek. A Rác utca épületei is erről tanúskodnak. A foglalkozás már az utcán, mielőtt belépnénk a tájház udvarára, elkezdődik azzal, hogy megfigyeljük, hányféle lakóház típust tudunk elkülöníteni, melyek között az egyik, helyi fejlődési típust képviseli a tájház épülete. Egyúttal játékos formában megismerkedünk a magyar parasztság táji háztípusaival, az épületek anyagaival, szerkezeteivel. Belépve a házba, megfigyeljük a helyiségek elrendezését is. A tisztaszoba és a konyha berendezése majdnem teljes egészében az utolsó tulajdonosé volt. Ahhoz, hogy a paraszti kultúrának ne csak a külsőségeit lássuk, s ez alapján hamis kép alakuljon ki bennünk róla, a berendezési tárgyakat elsősorban funkciójuk szerint, az életmóddal összefüggésben szemléljük. Hogyan és mikor alakult ki a tisztaszoba? Hogyan változtak a főzési és étkezési lehetőségek? A választ nemcsak az anyagi és technikai adottságokban, hanem a mentalitásban is keresnünk kell. A megértést segíti a kortárs kultúrához, a gyerekek mai tapasztalásaihoz való folyamatos viszonyítás.

A harmadik helyiség kiállítása a Palotaváros társadalmi rétegeit mutatja be, azonban a látványhoz leginkább a kézműves mesterekhez és iparosokhoz kapcsolódó tárgyi anyag járul hozzá. A különös nevű (pl. tobak, csapó) mesterségekkel való megismerkedés során, a mai tömegtermelésre és az állandó fogyasztás fenntartására berendezkedett társadalomba szocializálódó gyerekek számára, egy az anyagi javakhoz való másfajta hozzáállást fedezhetnek fel.

A negyedik helyiségben egy 1986-ig működő kalapos műhely teljes berendezése látható, lehetővé téve a kalap készítés munkamenetének végigkövetését. De mit ér ez önmagában, ha a ma már alig hordott kiegészítőnek korábbi jelentőségét nem ismerjük? Csak egy ruhadarab, vagy ennél többet képvisel? Miért ment ki a divatból? Elfoglalta a helyét valami

más? Játékos feladatokkal, kreatív alkotással, drámajáték segítségével keressük a válaszokat ezekre a kérdésekre.

Az interaktív tárlatvezetést kézműves foglalkozás egészíti ki. A kiállításon láttuk, milyen fontos alapanyag a gyapjú, többek között a kalapot is ebből készítik. Nemezeléssel a labdától kezdve számos tárgyat elkészíthetünk, miközben türelemben és kitartásban is fejlődhetnek.